

Yem Kanunu

1734 numaralı 07.07.1973 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan kanun

BÖLÜM : I

AMAÇ VE KAPSAM

MADDE 1 – Bu kanunun amacı : hayvanların rasyonel bir şekilde beslenmelerini sağlamak ve hayvansal üretimi geliştirmek üzere , ticarete arz edilecek yemlerin hazırlanması, imali , ihracı sürüm ve satışını belli esaslara bağlamaktır.

MADDE 2 – Ticarete arz edilecek yemlerin hazırlanması , imali , ithali , sürümü ve satışları ile yemlerin özelliklerine göre sahip olacakları nitelikler ve ihtiva etmeleri gereken temel besin maddeleri cins ve miktarlarının tespiti , bu yemlerin beyana ve tescile tabi tutulmaları ve benzeri hususlar bu kanun hükümlerine tabidir.

BÖLÜM : II

TARİFLER VE SINIFLANDIRMA

MADDE 3 – Bu kanunda geçen başlıca terimlerin anlamları aşağıda gösterilmiştir:

Yem : Madde ve enerji bakımından hayvanın yaşama ve verim ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ve belli sınır ve şartlarda yedirildiği zaman hayvan sağlığına zararlı olmayan organik ve inorganik maddeler veya bunların karışımlarıdır.

Beyan : Ticarete arz edilecek yemlerde değer tayinine esas olan temel besin maddeleri oranlarının yazılı olarak belirlenmesidir.

Ruhsat : Yem imal etmek üzere kurulan işletmelere asgari teknik ve sağlık şartlarının haiz olmaları halinde verilen yem imal belgesidir.

Tescil : Beyana tabi olan yemlerin ihtiva ettikleri her türlü maddelerin adları ile yemin ticari adı ve nevinin ve değer tayinine esas olacak temel besin maddeleri muhtevaları itibarıyla norm veya standartlara uygun olmaları halinde Tarım Bakanlığı'nca ilgili kütüğe kaydedilmesidir.

Kontrol : Yem imal eden işletmelerin asgari teknik ve sağlık Şartları yönlerinden denetimi ile yemlerin beyan ve tescile uygunluklarını tespit için yapılan fiziksel , kimyasal ve gerektiğinde biyolojik muayene ve analizlerdir.

Temel besin maddeleri : Yemlerin terkininde bulunan ve değer tayinine esas olan hamprotein , hamyađ , hamsellüloz , azotsuz öz maddeler , kalsiyum , fosfor ve benzeri besin maddeleridir.

MADDE 4 – Bu kanuna göre yemler aşağıda belirtildiği Şekilde sınıflandırılmıŐtır:

a) Kökeni Bitkisel Olan Yemler :YaŐ veya kuru olarak dođrudan dođruya kullanılmaya

elveriŐli olan her nevi otlar ile öđütölmemiŐ tane yemler , kök , yumru , meyve , saman , silaj yemleri ve benzeri bitkisel yemlerdir.

b) Kökeni Bitkisel Olan Sanayi Kalıntıları : Bazı bitkisel ürünlerin işlenmesi sırasında elde olunan un , niŐasta , bira , Őeker , bitkisel yağ ve benzeri sanayiinin kalıntısı olarak ortaya çıkan ve yem olarak kullanılabilen maddelerle öđütölmüŐ her türlü bitkisel yemlerdir.

c) Kökeni Hayvansal Olan Yemler : Hayvan ve organları ile hayvansal ürünlerin özel surette kurutulması ve öğütölmesinden elde olunan et unu , et kemik unu , kemik unu , kadavra unu , kan unu , balık unu , süt ve süt sanayii kalıntıları ve benzeri yemlerdir.

d) Mineral Yemler : Kalsiyum , fosfor , tuz , iz mineraller , sentetik üre , amonyum tuzları ve benzeri gibi sadece mineral maddeler veya bunların karıŐımlarından ibaret olan yemlerdir.

e) Yemlik Preparatlar : Kimyasal analiz , sentez veya istihraç yolları ile fabrikasyon Őeklinde elde olunan ve yemin değerini artırmaya yardım edebilecek karakterdeki müstahzarlar ile antibiyotik , hormon ve vitaminler gibi koruyucu maddeleri ihtiva eden yemlerdir.

Hayvan hastalıklarının tedavisi veya önlenmesi maksadıyla kullanılan sulfamid , antibiyotik , hormon ve vitamin gibi ilaç ve maddeler bu tarif dıŐındadır.

f) Karma Yemler : ÇeŐitli yemlerin standardına uygun olarak karıŐtırılmasıyla elde olunan yemlerdir.

BÖLÜM : III

BEYAN , TESCİL , RUHSAT VE KONTROL İŞLERİ

MADDE 5 – Bu kanuna tabi yemleri satış için imal eden resmi ve özel işletme ve kurumlar yemlerin içinde bulunan ve değer tayinine esas olan temel besin maddeleri oranlarını ve karışıma giren yemlerin adlarını yazılı olarak bir beyanname ile Tarım Bakanlığı'na bildirme bildirmekle yükümlüdürler.

Hangi yemlerin beyana veya tescile tabi olacağı Tarım Bakanlığı'nca tayin ve ilan olunur.

Yemlerin değer tayinine esas olan temel besin maddeleri oranları;ambalajlı olarak satılan yemlerin ambalajları üzerine veya etiketlerine yazılır. Ambalajsız olarak satılanların ise yüz kilodan fazla miktarlardaki satışlarda , satıcı tarafından verilecek garanti belgesinde belirtilir.

MADDE 6 – Tescile tabi olan yemlerin , ticarete arz edilebilmesi için önceden Tarım Bakanlığına tescil ettirilmesi mecburidir. Tescil ile ilgili esaslar yönetmelikte gösterilir. İthal edilecek tescile tabi yemler de bu hükme tabidir.

MADDE 7 – Bu kanun kapsamına giren kökeni hayvani olan yemler , mineral yemler , yemlik preparatlar ile karma yemler gruplarına dahil olan yemleri satış için imal eden resmi ve özel işletme ve kurumlar yem imalatına geçmeden önce bu kanuna göre Tarım Bakanlığı'ndan ruhsat almaya mecburdurlar.

Bu gibi işletme ve kurumların tabi olacağı asgari teknik ve sağlık şartları yönetmelikte gösterilir.

Gerektiği hallerde yemlerin toptan ve perakende satış fiyatları ilgili Bakanlıkların mütalaası alınarak Tarım Bakanlığınca tespit olunur.

Ruhsat verilen işletmeler Tarım Bakanlığı yetkilileri tarafından yılda en az iki defa kontrol edilir.

1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına verdiği yetkiler saklıdır.

MADDE 8 – Bu kanunun kapsamına giren yemlerin ihraç ve ithali ilgili Bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle Tarım Bakanlığının iznine tabidir.

Beyan ve tescile tabi olan yemlerin ticarete arz edilirken veya ithal ve ihraçları sırasında fiziksel , kimyasal , biyolojik muayene ve analizlere dayanan kontrolleri Tarım Bakanlığı'na yapılır. Kontrol için alınan örneklerin muayene veya analiz sonuçları en geç 30 gün içinde ilgililere bildirilir. Muayeneleri yapılmayan ve sonuçları ilgililere bildirilmeyen yemler satışa çıkarılamaz.

Bu gibi yemlerden alınacak örneklerin şekil ve miktarları , bunların muayene ve analiz metodları , rapor düzenlenmesi vesair ile ilgili hususlar yönetmelikte gösterilir.

Kontrol sonunda beyana ve tescile uygun olmadığı tespit edilen yemler hakkında bu kanuna göre gerekli işlemler yapılır.Bu kanunda açık hükümler bulunmaması halinde genel hükümlere göre hareket edilir.

MADDE 9 – İmalatçı , satıcı veya bunların temsilcileri muayene veya analiz sonuçlarına en geç 30 gün içinde itiraz edebilirler. Bu takdirde yeniden yapılacak muayene ve analiz Tarım Bakanlığı'nın diğer bir laboratuvarında veya üniversitede yaptırılır. Bu laboratuvarın vereceği rapor kesindir.

MADDE 10 – Tarım Bakanlığı'nın yetkili elamanları yem imal , depo ve satış yerlerine kontrol ve örnek almak maksadıyla izinsiz girebilirler.

Bu yemlerin sahipleri veya temsilcileri kendisinden istenen bilgileri , yem ve yemlerle ilgili maddeleri göstermeye ve kontrolü sağlayıcı tedbirleri almaya mecburdurlar.

Yem depolama ve satışa arzetme yerleri Tarım Bakanlığı'nın ruhsatına tabidir.

MADDE 11 – Tarım Bakanlığı'na kontrol edilmek üzere alınan yem örnekleri için bedel istenmez.

BÖLÜM :IV

CEZAI HÜKÜMLER

MADDE 12 – Beyan tescildeki niteliğe uymayan veya ambalajdaki vasıf veya markası değiştirilmiş yahut tahrip edilmiş olan veya bozulmuş yahut değiştirilmiş veya karıştırılmış yemleri; satışa arz edenler , bir aydan altı aya kadar hapis ve 500 liradan 2.500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Hayvan sağlığı için tehlikeli olan

her çeşit yemleri satışa arz edenler , üç aydan bir seneye kadar hapis ve 1.000 liradan 5.000 liraya kadar para cezası ile cezalandırılır.

Her iki halde , üç aya kadar , failin cürüme vasıta kıldığı , meslek ve sanatın tatiline ve suç mevzuu yemlerin müsadereesine de hükmolunur.

MADDE 13 – Bu kanunun 6 , 7 , 8 ve 10’uncu maddelerinde yazılı mecburiyetlere uymayanlar 250 liradan 1.000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 14 – Beyana ve tescile tabi oldukları halde , beyan ve tescil edilmemiş bulunan yemler Tarım Bakanlığı’nca usulüne göre satıştan men edilir.

MADDE 15 – Bu kanunda yazılı suçlara ilişkin davalar sulh mahkemelerinde görülür.

BÖLÜM :V

KURULUŞ

MADDE 16 – Bu kanunun kapsadığı hizmetleri ifa etmek üzere Tarım Bakanlığı bünyesinde “Yem Tescil ve Kontrol İşleri Dairesi” kurulur.

BÖLÜM : VI

TÜRLÜ HÜKÜMLER

MADDE 17 – Yem fabrikası kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler Tarım Bakanlığı’na müracaatla kuracakları fabrikanın teknik özellikleri ve üretecekleri yemler bakımından müsaade almak zorundadırlar.

MADDE 18 – Tescil ettirdikleri yemleri imalden veya ruhsat aldıkları halde yem imalinden vazgeçenler durumu bir ay içinde yazılı olarak Tarım Bakanlığı’na bildirirler.

MADDE 19 – Türkiye’den transit olarak geçecek yemler bu kanun hükümlerine tabi değildirler.

MADDE 20 – Bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde kanunun uygulama şeklini göstermek ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere Tarım Bakanlığı’na bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulur.

GEÇİCİ MADDE 1 – Beyana veya tescile tabi yemlerin imalatçıları ve satıcıları bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde beyan ve tescil ile ilgili hususları yerine getirmekle yükümlüdürler.

GEÇİCİ MADDE 2 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan yem imal eden kurumlar veya işletmeler bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içinde Tarım Bakanlığı’na başvurarak ruhsat almaya mecburdurlar.

MADDE 21 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22 – Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.